

A ▶ **ACTIEGROEP**

(de) groep van personen die zich aaneengesloten hebben om door openbare actie een bep. doelstelling te bereiken; 'Actiegroepen waren tot voor kort kortlevende, vluchtige sparringpartners. Dat is, zo is in het dossier van de Lange Wapper in Antwerpen aangetoond, niet langer het geval.' (cit. Luc Huyse)

FILIP DE RYNCK (HOOGLERAAR BESTUURSKUNDE, HOGESCHOOL GENT): 'Ik denk wel dat dat klopt. Vooral bij grote infrastructuurwerken zijn actiegroepen een vast gegeven geworden. Niet dat ze vroeger niet bestonden, maar vandaag zijn ze veel beter georganiseerd en duurzamer. Dat heeft ook met de maatschappij te maken. Het scholingsniveau van de bevolking is gestegen. Tegelijkertijd hebben politieke partijen een veel kleinere achterban. Er is veel minder vertrouwen in de politiek: beslissingen van de overheid worden niet meer zo gemakkelijk aanvaard.'

MANU CLAEYS (ANTWERPSE BEWONERSGROEP STRATEN-GENERAAL): 'Actiegroepen ontstaan altijd rond een bepaalde problematiek. Als de strijd gestreden is, sterven ze ook meestal. Af en toe blijft er één bestaan. Maar dat was vroeger ook zo – denk aan Bral of Red de Voorkempen (zie ook *Red de Voorkempen*). Ik zie actiegroepen eerder als de nieuwe sociale bewegingen. In tegenstelling tot de oude sociale bewegingen – vakbonden, ziekenfondsen... – hebben ze een opendebatcultuur en een niet-hiërarchische structuur. Echte leiders zijn er niet. Natuurlijk heeft elke beweging wel woordvoerders, maar dat is omdat de televisieformats dat nu eenmaal vereisen.'

B ▶ **BETOGING**

(de (v.)) optocht waarbij de deelnemers zekere gevoelens te kennen geven, de aandacht op iets vestigen, iets eisen

MANU CLAEYS: 'De oude sociale bewegingen zijn groot geworden door betogingen, sit-ins en noem maar op. In de jaren tachtig was het nog mogelijk om driehonderdduizend mensen op straat te krijgen tegen de kernraketten. Vandaag is dat ondenkbaar. Alleen de vakbonden slagen er nog in om voor een betoging veel mensen te mobiliseren. En dan nog: die mensen betogen voor hun eigen wedde. Ze hebben er ook een dag vrijaf voor gekregen. Een moderne actiegroep heeft andere actiemiddelen. Het internet natuurlijk, maar ook evenementen zoals een 01.10 of een lezing, waarbij het actievoeren telkens maar een deel van de bijeenkomst is. Naar onze lezingen kwam meer volk dan naar onze betogingen.'

C ▶ **COALITIE**

(de (v.); -s) verbond, vereniging van twee of meer partijen of mogelijkheden tegen een gemeenschappelijke vijand of een bestrijdende partij

LUC VANNESTE (GGF, GROENE GORDEL FRONT): 'Een moderne actiegroep is een netwerk. Wij hebben ook contacten met pakweg stRaten-generaal of actiegroepen uit het Gentse. Actievoeren leer je niet op school. Daar leer je alleen braaf te zijn. (*lacht*) We wisselen onderling vooral knowhow uit: als beginnende actiegroep moet je vanaf nul vertrekken, eigenlijk opnieuw het warm water uitvinden. Heel opvallend is dat een actiegroep een mengeling is van heel verschillende mensen. Bij ons in het Lappersfortbos waren er de bosbezitters. Maar daarnaast stonden ook gewone burgers die de stille taal van de diplomatie spraken en de eisen van de bezetters naar de politiek en de administratie vertaalden. Het ene was belangrijk – om de media te halen – maar het andere was minstens even belangrijk.'

MANU CLAEYS: 'Bij de Lange Wapper was er niet één actiegroep, maar twee, die elkaar op vele manieren met eigen invalshoeken, een eigen stijl en achterban versterkten. En dan waren er ook veel mensen – politici, kunstenaars, burgers... – die kant kozen. Dat maakt het voor een overheid natuurlijk wel moeilijker om een gesprekspartner te vinden, want met wie moet je dan juist aan tafel gaan zitten?'

D ▶ **DOEL**

(het) 1. datgene wat men wil bereiken 2. naam van een bekend en bedreigd polderdorp waar alleen actievoerders wonen; de rechtbank van Dendermonde besliste in oktober dat ze zeker tot midden volgend jaar niet uit hun huizen verdreven mogen worden

E ▶ **E-MAILBOMBARDEMENT**

(het; -en) actievorm die uit Groot-Brittannië en de Verenigde Staten komt overwaaien: politici worden plots bedolven onder mails van actievoerders; het grootste e-mailbombardeement in ons land werd uitgevoerd door The Big Ask, dat ijvert voor een strenge klimaatwet, maar ook stRaten-generaal en zelfs Test-Aankoop maakten van de techniek gebruik